

DOBROGEA JUNĂ

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ.

Fondator: CONST. N. SARRY

ABONAMENTUL:
Pe un an Lei 120
„ jumătate an 70
REDACTIA:
Str. D. A. Sturdza 7
ADMINISTRATIA:
Str. Traian 4
Anu nr. 24 se plătește dup. 2 ani
Manuscrisurile nu se întorc.

Telefon 91/2

Cuvânt înainte

Piedică în drumul năzuințelor unora, la răspântia intereselor altora, petecului acestuia de pământ între Dunăre și Mare, căruia nici până azi nu s'a putut stabili precis, de ce și de când i se zice: Dobrogea, i-a fost hărăzită, din timpurile străvechi, cea mai dureroasă și cea mai sbuciumată soartă.

Neam după neam l-a răvni, popor după popor l-a încălcat, lăsând fiecare, potrivit pornirilor și gradului său de cultură, urme nepieritoare de civilizație sau de sălbăticie.

Așezărilor omenești statornicite, rând pe rând, după fiecare eveniment istoric, în acest colț de țară — realitat după Războiul Independenței, deapănarea, la România astăzi Mare — le-a fost dat să încerce toate amărăciunile și toate asprimile luptei pentru existență. Dacă n'am aruncat ochii decât numai asupra documentelor oficiale dela 1877-78 și asupra stării de oameni și de lucruri create după războiul din urmă, încă am putea încheia cu oroare capitolul grozăviilor, pe cari bestia umană le-ar fi putut săvârși vreodată.

Părjol, pastiu și jale atunci, ca și acuma, ca și aveau...
...și suferințele acestea n'au decurs, din nenorocire, numai din partea năvălitorilor trecători sau din vitregia destinului. Regimul de samavolație și de irresponsabilitate, explicabil și tolerabil în vremurile barbarilor, s'a transmis prin concursul împrejurărilor și puterea uzului, dela o generație sau seminție de cărmuitori la alta, până chiar în zilele noastre. Excepțiunile au fost cu atât mai ferice, cu cât s'au numărat mai puține.

Restriștea timpurilor, nedestoinicia sau necocoșința stăpânilor vremelnici ori mai îndelungați, auzămistul laolaltă, ca timpul, în partea locului, o stare de spirite și un soi de oameni, cu a nu se întâlnesc aiurea. Conglomeratul de neamuri aflători azi în Dobrogea, băștinași implântați în sol, sau coloni statorniciți cu tot dinadinsul, deosebiți aparent în port și în vorbă, au unul și același fond sufletesc, unul și același interes material, unul și același vis: o Dobrogea românească fericită.

În înfruntarea acestui ideal sublim de omeneș și eminent național această excelentă populație, înfrântă prin suferințe și aspirații comune, nu poate fi lăsată la discreția tuturor nechemărilor, tuturor necinstitilor, tuturor vântură-țară și tuturor avorturilor detestabile noastre politice de toate zilele. Ea a avut și are nevoie de o îndrumare sănătoasă și de o apărare bărbătească.

„DOBROGEA JUNĂ” răspunzând acestei necesități unanim simțite în provincia noastră, își făcea aparițiunea acum patru-sprezece ani de zile. Credincios felului propus, organul acesta a înțeles, în tot răstimpul parcurs, să fie auxiliariul unei administrații românești conștiente și corecte, tot așa cum nu a ezitat să apără și ca un judecător neînduplecat în fața tuturor abaterilor dela lege și dela omie.

Reorganizată astăzi și în puțină de o apărare zilnică, cu servicii speciale de studii și informații, „DOBROGEA JUNĂ”, nerenunțând la nici o slovă din trecutul ei și privind viitorul cu aceeași credință, chibzuită și hotărâre, înțelege să rămână și mai departe straja publică a intereselor românești în Dobrogea, fără slăbiciune și fără cruțare.

Închinat acestui apostolat și retras din viața politică militantă, socotese ca o datorie din parte-mi să consacr și de aci încolo, întreaga mea activitate cauzelor drepte ale scumpei noastre Dobroge.

CONST. N. SARRY

Criza ce ne bântue

Cauzele și mijloacele de îndreptare

Războiul, la care a participat omenirea întreagă și care de-abia a luat sfârșit, a adus mari transformări în întreaga organizație a lumii. Posibilitățile, foarte reduse, de a procura banurile necesare satisfacerii trebuințelor omului, la gradul de civilizație corespunzător secolului al 20-lea, luptele de clasă alți de manifeste în timpurile de față, cu tendința de a reforma societatea de azi, învârlirile politice mai pronunțate ca oricând, având ca urmare imediată lipsa de siguranță internă și discredit în străinătate, toate sunt consecințe directe sau indirecte ale marelui conflict început în 1914.

Scăderea populației așa de mare, prevenită din excedentul morților asupra nașterilor, mortalitatea fiind intens provocată de slăbiciunea organizmului, supus celor mai mari privațiuni și devenit astfel un bun teren pentru dezvoltarea boalelor, pe deoparte; alta pierderea de pe fronturi, pe de alta — e una din cele mai regretabile urme ale războiului și pune serios pe gânduri pe conducătorii luminați ai națiunilor.

Intervenția autorităților în repararea și raționarea stocurilor de alimente foarte reduse, apoi specula care a alina proporțiile cele mai fantastice, sunt lucruri necunoscute până azi.

Toate problemele economice la ordinea zilei au același tel: Sporirea producției, pentru a acoperi marelui deficit ce l'a provocat războiul.

Înlăturarea celei mai grozave crize de producție la care asistăm, este soluția care ar deslegă o mulțime de probleme de o arzătoare actualitate.

Eliminarea vieții ar fi un fapt în-

deplin, puterea de achiziție a banilor ar crește simțitor.

Tendința de reorganizare, opera pozitivă, creatoare, e viu manifestată pretutindea.

Politica economică a țărilor occidentale, pare că în scurtă vreme va readuce lucrurile în vechiul echilibru.

Anglia se pregătește pentru o producție intensă, iar în ceace privește consumul îl reduce, începând cu chiar îngrădirea cheltuielilor administrative publice.

Germania, a simțit cea mai mult efectele războiului, însă și-a dat și cea mai bine seama; acolo, opera de îndreptare a început, pe cât se pare, cu mai multă hărnicie și lemeinicie decât în alte țări.

Pentru a înlătura complet răul, trebuie să-l combatem dela origine, de acia e necesar să cunoaștem cât de amănunțit tot complexul cauzelor care a avut ca rezultat actuala criză de producție.

În numerele viitoare vom studia aceste cauze precum și mijloacele de remediere.

Octavian M. Văleanu

Levănțat al Arhivelor de Istorie, Studii comerciale și industriale. Sibiu

RETEVEIE

Dialog „pro domo”

Între Vasile Ildon și Paul Ildon:
— Să te ții de acia, frate Vas'el!
— Păi cv, nevo Panica?
— N'ai surit că „Dobrogea Jună” devine zilnică?
— Ce zici, nepe!
— Ce să mai zic? Dacă ajărind săpămânăni ne făcuse de pomina, acum, când va începe să lădă în fiecare zi, ar va trece, zău, Dumăres.
Geanabe

IN CHESTIUNEA REFACERII

D. subsecretar de Stat Atanasiu vorbește „Dobrogei Jună”
— Dela corespondența noastră —

Una din preocupările principale ale guvernanților noștri este și refacerea țării, în care scop s'au înființat un subsecretariat de stat.

Cum conducătorul acestui departament e unul din cunoșcătorii și prietenii Dobrogei, d. I. Atanasiu, fost prefect de Tulcea, am crezut nimerit să-i soliciți o convorbire asupra proiectelor de refacere a țării în special a provinciei noastre, una din regiunile cele mai greu încercate.

Dobrogea, este știut că, odată cu retragerea trupelor ruso-române, a fost evacuată de populațiunea rurală și orășenească, lăsând în voia soartei tot ce bruma agonisise în timpuri bune. După ocuparea teritoriului de către hoardele inamice, parte din locuitorii, care au fost surprinși în retragere de armatele ocupante, s'au refugiat în căminurile lor, ducând greul vieții de ocupațiune. Cei alții s'au înapoiat odată cu trupele române și n'au găsit pe bălăturile lor altă dată atât de prospere, nici cenusa din vatră, iar pământurile goale și reînțeleșite.

Or, pentru a veni în ajutorul acestora se lucrează actualmente la un proiect de refacere, care va mulțumi pe toată lumea.

L'am găsit pe d. Atanasiu în biroul d-sale.

— Excelență, Dobrogenii, ale căror nevoi și lipsuri le cunoașteți, așteaptă răsunatul soarelui, dela departamentul D-v. Fără adăpost, o mare parte, fără cele necesare muncii, toți, privesc cu o vie îngrijorare, iarna.
— Comunică cetățenilor, te rog, prin ziar — ne răspunde aflat ministrul — că proiectul de refacere e încă în studiu, și să fie toți convingși că vor vedea roadele muncii mele, cât mai curând.

Asta-l tot ce-ți pot spune deocamdată. Peste vreo 4—5 zile voi fi în măsură să-ți detalez punctele esențiale.

În articamera cabinetului ministerial l'um multă deputați, senatori, petiționari etc., cari solicițau căle ceva d. ministru. Ca să nu răpesc prea mult timp excelenței am părăsit sompluosul sanctuar ministerial cu regretul că nu am putut obține mai multe lămuriri asupra mult așteptatului proiect al refacerii țării.

Al. Nedelzeanu

REDACTIUNALE

Cu numărul de față „DOBROGEA JUNĂ” începând a apare zilnic, toți domnii abonași care aveau plățile abonamentelor săptămânale și doresc a primi foaia în fiecare zi, sunt rugați a ne trimite diferența plății prin mandat poștal.

Costul actualului abonament e de 120 lei pe an, de 70 lei pe șase luni.

Cei ce nu ne vor înainta această sumă, vor continua a primi numai numărul de joi, până la expirarea abonamentului achitat.

aniversare

GEORGE D. BENDERLY

Luna trecută, cunoscutul avocat și fruntaș constanțean, d. George D. Benderly, a împlinit douăzeci și cinci de ani de la înscrierea d-sale în biroul din localitate și de exercițiu neîntrerupt al profesiei.

Aniversarea aceasta a trecut fără nici o pompă, ca și întreaga ființă a acestui suflet de elită. Niciun banquet, niciun toast, nicio strângere de mână, mai mult ori mai puțin, colegială . . .

Și totuși—într-o provincie, în care sub regimul excepțional de până mai de demună, avocatul era legat de atâtea conveniențe și privațiuni „politice”, într-o țară în care bara justiției n'a împiedicat atâtea „salturi” sociale vertiginoase; într-o media în care titlul de licențiat în drept deschidea toate ușile pentru toate afacurile, — când un om reușește timp de un pătrar de veac, să rămână credincios și devotat exclusiv profesiei sale, — aceleia de cinsit parțitor de cuvânt al altora în fața Dreptății, cu sacrificiul și în ciuda atlor demnități ispititoare și productive, el, un asemenea om, merită un cuvânt de laudă obștească. „Dobrogea Jună” își face o plăcută datorie adresându-i-l.

Insemnări de o zi

De ce omul e făcut, să nu aprecieze, ceace are mai la îndemână lui?

Observațiunea aceasta regulat și riguros controlată, trebuie să o fac și cu prilejul absenței, pe care o constat zi de zi, a Constăntenilor, dela plăcerile privilegiate și dela foloasele atmosferei Mării.

Malul acestei întinse și binefăcătoare ape, după care atâtea mii de oameni străbăt, cu toate greutățile vremii, sute de kilometri, atrage din ce în ce tot mai puțin localnicii. Pe bulevardul care duă să încingă Constanța, și pe care-l bat zilnic sezonizii, în afară de unele cucoane din localitate, cari vin să-și etaleze toaletele, rar și când vei întâlni un locuitor al orașului.

În special funcționarii, robii brouurilor, acela cari se resimț cel mai mult de lipsa de aer, sunt acela cari încearcă mai puțin să guste din răcoarea boarei de seară și preferă răcoarea berei din cărciumi.

Fără pic de răutate, am știut să fac această scurtă însemnare.

GE SAR

ACTUALITĂȚI

CHESTIUNEA DUNĂREI ȘI DESLEGAREA EI

de: Jean BART

INTRODUCERE

Printre cursurile de apă internaționale, tocmul Dunărea, care e cel mai important fluviu din Europa, pentru care s'au ținut mai multe congrese și conferințe, și care a format obiectul altor tratate, convențiuni și protocoale, n'a dobândit încă un regim stabil și o situațiune în mod net definită în Dreptul internațional.

Din această cauză, s'a vorbit adesea de „Chestiunea Dunărei”, dar niciodată de „Regimul Dunărean”. Diplomația europeană, nedepărându-se niciodată, în ceace privește această chestiune, de orizontul politic, a făcut ca regimul dunărean, care nu e de cât o chestiune de drept internațional, să devină o problemă politică complexă, a cărei soluțiune n'a putut fi găsită până astăzi.

Această chestiune reapare periodic și, în loc să se lămurască în urma diferitelor deliberațiuni internaționale, se complică din rău în mai rău. A ajuns astfel ca o boală cronică cu recidive frecvente. După fiecare criză urmează o consultațiune pentru a se găsi un remediu: în așteptare, boala se agravează din ce în ce mai mult.

E de sperat totuși ca, la ultima conferință dela Paris, să se fi dectis o operație radicală.

Ne vom mărgini pentru moment să punem la punct chestiunea așa cum se prezintă și așa cum trebuie rezolvată.

Cu toate acestea, chestiunea Dunărei e așa de spinoasă și încălțită de fapte, în cât dintru început ea nu poate fi văzută în adevărata ei lumină, de cât raportând prezentul la trecut.

Pentru a putea eși din chaosul de tratate și convențiuni, trebuie să depănăm regulat firul timpului, ceace vom face rezumând, precum urmează, fazele evoluției chestiunii privită sub aspectul ei politic și economic.

I. Care a fost și este rolul acestui mare fluviu în economia politică mondială?

II. La care epocă chestiunea așa zisă a Dunărei, apare pe scene istoriei politice?

III. Care sunt modificările ce a suferit până în zilele noastre, când ea va trebui să găsească un desnodământ; și, în sfârșit.

IV. Care va fi soluțiunea probabilă, ce se așteaptă dela marelui Arceopag european, în ceace privește această chestiune, atât de vitală și importantă pentru statele riverane?

Să cercăm de a răspunde în substanță la aceste chestiuni.

DIN NEVOILE DOBROGENILOR

O expunere limpede și îndrăzneată

Delegații Camerei de comerț din Constanța expun Soveranului parte din nevoile regiunii, în mod clar, documentat și curajos, propunând totodată mijloace de îndreptare.

O delegație a Camerei de comerț din Constanța, compusă din d-nii: George Onușescu, președinte al acestei instituțiuni, P. Săpura, vicepreședinte și Take Muncăciu, membru și fost președinte, au fost primiți săptămâna trecută în audiență de către Soveran. Căruia i-au înmănat „Armatorul Memoria”.

SIRE,

Toată suflarea românească trebuie a recunoaște că după războiul din care Maiestatea Voastră ați rânduit Neamul românesc între popoarele lumii, toată camăiența forțelor noastre creatoare, în mod unul și solidă, este obligată să lupte pentru înlăturarea economică a țării.

Organizarea economică a Dobrogei și repararea în grabă a podului dela Borcea, sunt factorii cei mai importanți și formență elementele fundamentale, pentru un început solid de prefecere și înlăturare a vieții noastre economice.

SIRE,

Războiul a lăsat urme adânci în viața Dobrogei, căci el, prin distrugerea podului dela Borcea, prin rănierea brașului de oțel pe care De-functul Rege Carol I l-a înțias Dobrogei peste Dunărea românească,

a întrerupt calea mărilor ce fusese România deschisă, permanent, la Mare, prin portul Constanța.

Dobrogenii, înainte de război, cu ajutorul patriei nume, făcuse din Dobrogea o adevărată grădiniță, din din care țara întreagă și statul trăgeau foloase.

Peste 1.200.000 tone cereale și leguminoase, petrol și derivate, lem-nării, făină, sare și alte diferite mărfuri ieșeau anual din țară numai prin portul Constanța (în anul 1915/1916) pentru străinătate, ceace contribuia la bogăția țării, în plus că tot pe această cale intrau în țară (în anul 1915/1916) peste 250.000 tone de cărbuni, ferărie și metale și diverse alte materiale.

Trecuse de 1.100 numărul vaselor cu pânze și vapori, cu un tonaj de peste 1.400.000 tone, cari intrau anual și apoi ieșeau cu diverse mărfuri și încărcături, prin portul Constanța.

Prin două magazii cu silozari care funcționau la Constanța (având o capacitate totală de 882.640 Hl.) se manipula și se exporta anual peste 500.000 tone cereale (în anul 1915/1916), iar prin stația de petrol

asprimea pedepselor a continuat să îngroșeze în taină numărul, „lilor adevărați ai Domnului”.

Rusia stepelor nesfârșite, a gerurilor nescovite și a vutעי, Rusia popilor bărbosți, a țărilor groaznice, a țărilor istorice și a internaționalizilor militariștii de azi, a dat lumii și acest anacronism: omul-necom, bărbatul cu glas de femeie și fără barbă și mustăți — care este Scapețul.

Mediul rusesc, al masei slave, îmbibată cu foarte mult sânge mongolic, a fost prilejnic tuturor fenomenelor sociale extreme, nefirești și criminale.

Să nu se creadă că combaterea acestei nebunii religioase are interesul bărbătesc, că nu va avea pe cine raide, sau a caselor de prostituție că nu vor avea clienți la prăvălie.

Un principiu de înaltă morală și filosofie socială nu ar recurge nici odată la mijloace bestiale de mutilare trupesacă, suprimând organe omenești pentru a abate dela indivizii pasuni ocazionale și trecătoare; nu se late mătașile unui jucător de cărți pentru a-l vindeca de această pătimășă înclinare.

Procrearea, după Scapeți, este considerată un păcat și pentru a-l putea lăptedea se recomandă numeroase abțineri și ultimul mijloc, ce cel mai eficient și suprimarea orga-

nelor de procreațiune. După această logică, mohamedanii pentru a opri de la beuturi spirtoase și mâncare de carne de porc, prescrie de coran, trebuiau să taie limba credincioșilor pentru ca aceștia să nu simtă gustul rachiișului sau al fiteicului de pureel.

Această judecată „st- lăstă și a cărei hotărâre nu poate fi lăsată de un om primitiv, este respinsă de orice societate, care are cât de puțin dezvoltat simțul moral și conștiința valorii omului în mijlocul vieții, atunci când se prezintă în plină stare facultăților sale morale și fizice.

Omul, regele naturii, stăpânitorul tuturor elementelor pământului: uscatul, mările, văzduhul; creatorul tuturor uneltelor, care subordonează natura lui, castrat — este un învins, un resemnat, care își lirăște viața fără scop și își numără zilele până la moarte, când se stinge o viață care nu scânteie și care nu lasă în urmă nici o dără de lumină. Scapețul este parodia omului, este cocoyul care diminețuța nu cântă strălucirea primelor scânteișeri ale soarelui; este claponul care nu are nici mișcările de veselie, nici eleganța și nici majestatea șanteclerului.

(Va urma)

ULTIMELE ȘTIRI

— Fria integral și totală dela corepondenții noștri —

Tratatul din Versailles va trebui să fie executat

O telegramă de Viena din luna august, că președintele de consiliu la curtea lui... tratatului din Versailles va trebui să fie executat...

Franța felicită Polonia

Președintele consiliului francez a trimis astăzi telegramă... Franța felicită Polonia...

Polonezii înaintează

Trupele poloneze care au părăsit din Danubiu... Polonezii înaintează...

BREST-LITOWSK OCUPAT DE POLONEZI

Ultimele știri din Varșovia arată că Polonezii au ocupat Brest-Litovsk...

Generalul Wrangel obține succese

După o altă înfrângere, Wrangel a obținut importante succese... Generalul Wrangel obține succese...

Situația în Mesopotamia

O telegramă din Bagdad... Situația în Mesopotamia...

Întâlnirea lui Gollitt și Lloyd George

O telegramă din Torino... Întâlnirea lui Gollitt și Lloyd George...

Troțki la frontiera Prusiei

Ne comunicăm din Moscova... Troțki la frontiera Prusiei...

Picarea d-lui Tache Ionescu în străinătate

Ministrul nostru al afacerilor străine și ab-terierii la... Picarea d-lui Tache Ionescu în străinătate...

Decorarea Mărășeștilor

Sărbătorile noastre cu un... Decorarea Mărășeștilor...

Creșterea valutei

Ziarul „Postul” crede că... Creșterea valutei...

LAZAR P. ABRAMOVICI & ARNOLD BIRNBAUM

Reprezentanți de Comerț și Industrie... LAZAR P. ABRAMOVICI & ARNOLD BIRNBAUM...

Relacerea Dobrogei

Cine și cum a fost ajutat?

Printr-o decizie oficială... Cine și cum a fost ajutat?

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

Ca să nu fie vădită... Relacerea Dobrogei...

a președ. Constantin, între anul 1910-1911 sau înainte...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Știri... Știri...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Asăltul... Asăltul...

Luni 10 23

Corespondența „Dobrogei June”

Anadolchior

Am Danubiu... Anadolchior...

Baeramedede

Ca înaltă... Baeramedede...

De vânzare

Am loc... De vânzare...

INFORMAȚIUNI

POLITICE

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Crisa... POLITICE...

Acte de Notariat

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...

Vânzări... Acte de Notariat...